

Thành viên

ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ

Nguyễn Đức Thành, Phạm Văn Long,
Phan Nhật Quang, Đỗ Thị Lê

BÁO CÁO ĐÁNH GIÁ MỘT NĂM THỰC HIỆN HIỆP ĐỊNH EVFTA TÁC ĐỘNG ĐẾN KINH TẾ VIỆT NAM VÀ SỰ THAY ĐỔI CHÍNH SÁCH

Hà Nội, 2021

Thành viên

ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ

**ĐÁNH GIÁ MỘT NĂM THỰC HIỆN
HIỆP ĐỊNH THƯƠNG MẠI TỰ DO VIỆT NAM - EU (EVFTA)
TÁC ĐỘNG ĐẾN KINH TẾ VIỆT NAM VÀ SỰ THAY ĐỔI CHÍNH SÁCH**

HÀ NỘI, 12/2021

ĐƠN VỊ THỰC HIỆN

VIỆN NGHIÊN CỨU KINH TẾ VÀ CHÍNH SÁCH (VEPR) trực thuộc Trường Đại học Kinh tế - Đại học Quốc gia Hà Nội, đặt trụ sở chính tại Trường Đại học Kinh tế - ĐHQGHN, Xuân Thủy, Cầu Giấy, Hà Nội.

Mục tiêu của VEPR là thực hiện các nghiên cứu kinh tế và chính sách nhằm giúp nâng cao chất lượng ra quyết định của các cơ quan hoạch định chính sách, doanh nghiệp và các nhóm lợi ích, dựa trên sự thấu hiểu bản chất của những vận động kinh tế và quá trình điều hành chính sách vĩ mô ở Việt Nam. Hoạt động chính của VEPR bao gồm phân tích định lượng và định tính các vấn đề của nền kinh tế Việt Nam và tác động của chúng tới các nhóm lợi ích; tổ chức các hội thảo đối thoại chính sách với mục đích tạo điều kiện cho các nhà hoạch định chính sách, lãnh đạo doanh nghiệp và tổ chức xã hội cùng gặp gỡ, trao đổi nhằm đề xuất giải pháp cho các vấn đề chính sách quan trọng hiện hành; đồng thời, tổ chức các khoá đào tạo cấp cao về kinh tế, tài chính và phân tích chính sách.

NHÓM TÁC GIẢ

TS. Nguyễn Đức Thành (Trưởng nhóm nghiên cứu): Nhận bằng Tiến sỹ Kinh tế Phát triển tại Viện Nghiên cứu Chính sách Quốc gia Nhật Bản (GRIPS); Chuyên gia về kinh tế vĩ mô; nguyên Viện trưởng Viện Nghiên cứu Kinh tế và Chính sách (VEPR).

Ths. Phạm Văn Long: Nhận bằng Thạc sỹ Chính sách công tại Đại học Fulbright Việt Nam; Nghiên cứu viên cao cấp tại Trung tâm Nghiên cứu Kinh tế và Chiến lược (VESS); Cộng tác viên nghiên cứu của VEPR.

Phan Nhật Quang: Nhận bằng Cử nhân Kinh tế tại Trường Đại học Kinh tế Thành phố Hồ Chí Minh; Nghiên cứu viên tại Trung tâm Nghiên cứu Kinh tế và Chiến lược (VESS); Cộng tác viên nghiên cứu của VEPR.

Đỗ Thị Lê: Nhận bằng Cử nhân Kinh tế quốc tế tại Học viện Ngoại giao Việt Nam; Cộng tác viên nghiên cứu của VEPR.

LỜI CẢM ƠN

Báo cáo “**Đánh giá một năm thực hiện hiệp định thương mại tự do Việt Nam - EU (EVFTA): Tác động đến kinh tế Việt Nam và sự thay đổi chính sách**”, do Viện Nghiên cứu Kinh tế và Chính sách (VEPR) chủ trì, đã được hoàn thành nhờ sự giúp đỡ của nhiều cá nhân và tổ chức.

Nhóm tác giả xin gửi lời cảm ơn chân thành tới các chuyên gia, các nhà nghiên cứu độc lập đã tham gia tích cực vào quá trình phản biện và đóng góp ý kiến cho báo cáo, gồm: PGS.TS. Nguyễn Anh Thu, Viện trưởng, Viện Nghiên cứu Kinh tế và Chính sách (VEPR); PGS.TS. Phạm Thế Anh, Trưởng Bộ môn Kinh tế vĩ mô, Trường Đại học Kinh tế Quốc dân; PGS.TS. Đào Ngọc Tiến, Phó Hiệu trưởng, Trường Đại học Ngoại thương; TS. Lê Đăng Doanh, Chuyên gia Kinh tế cao cấp, Nguyên Viện trưởng Viện Nghiên cứu Quản lý Kinh tế Trung ương; TS. Lê Quốc Phương, Nguyên Phó Giám đốc Trung tâm Thông tin Công nghiệp và Thương mại thuộc Bộ Công thương; TS. Trần Toàn Thắng, Trưởng ban Dự báo kinh tế ngành và doanh nghiệp, Trung tâm Thông tin và Dự báo Kinh tế xã hội Quốc gia thuộc Bộ Kế hoạch và Đầu tư; TS. Vũ Thanh Hương, Phó trưởng khoa Kinh tế và Kinh doanh quốc tế, trường Đại học Kinh tế - ĐHQGHN và ThS. Tống Thị Minh Phương, Giảng viên Khoa Kinh tế và Kinh doanh Quốc tế, Trường Đại học Kinh tế - ĐHQGHN cùng nhiều chuyên gia khác vì những thảo luận chi tiết liên quan tới nội dung của báo cáo trong các buổi hội thảo và tham vấn chuyên gia. Chúng tôi cũng xin cảm ơn ông Jean-Jacques Boufflet, Phó chủ tịch Hiệp hội các doanh nghiệp Châu Âu tại Việt Nam và TS. Sebastian Paust, Tham tán thứ nhất, Phụ trách bộ phận Hợp tác Phát triển, Đại sứ quán CHLB Đức tại Việt Nam vì những trao đổi góp ý hữu ích của họ trong buổi công bố Báo cáo tại Hà Nội vào ngày 3/11/2021.

Chúng tôi tri ân sự hỗ trợ quý báu từ Viện Konrad-Adenauer-Stiftung (KAS) tại Việt Nam, với tư cách là nhà tài trợ chính cho báo cáo này, đã có những đóng góp quan trọng trong suốt quá trình tổ chức thực hiện Dự án nghiên cứu. Đặc biệt, nhóm nghiên cứu xin trân trọng cảm ơn Bà Phạm Thị Tố Hằng, Cán bộ quản lý chương trình của Viện KAS tại Việt Nam vì những hỗ trợ kịp thời và quý giá trong toàn bộ quá trình xây dựng báo cáo này.

Nhóm tác giả xin gửi lời cảm ơn sâu sắc đến các thành viên hỗ trợ hành chính của dự án, bao gồm chị Lê Thị Minh Hiền và chị Nguyễn Thị Thu Hương. Sự tận tâm, nhiệt tình, kiên nhẫn và chu đáo của họ là phần không thể thiếu trong việc giúp nhóm nghiên cứu hoàn thiện báo cáo.

Do giới hạn về thời gian thực hiện, chúng tôi biết báo cáo có thể còn những hạn chế và cả những thiếu sót nhất định. Chúng tôi rất mong nhận được sự đóng góp của quý vị độc giả để nhóm tác giả có cơ hội được học hỏi và hoàn thiện hơn trong những báo cáo hoặc nghiên cứu tiếp theo.

Hà Nội, ngày 25/11/2021

Thay mặt nhóm tác giả

TS. NGUYỄN ĐỨC THÀNH

MỤC LỤC

ĐƠN VỊ THỰC HIỆN	i
NHÓM TÁC GIẢ	ii
LỜI CẢM ƠN	iii
DANH MỤC HÌNH	vii
DANH MỤC BẢNG	viii
DANH MỤC HỘP	ix
DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT	x
TÓM TẮT BÁO CÁO	1
CHƯƠNG I. GIỚI THIỆU	9
1.1. Bối cảnh hình thành nghiên cứu	9
1.2. Mục tiêu và phạm vi nghiên cứu	10
1.3. Câu hỏi nghiên cứu	10
1.4. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu	11
1.5. Phương pháp nghiên cứu	11
CHƯƠNG II. TỔNG QUAN VỀ HIỆP ĐỊNH TỰ DO THƯƠNG MẠI VIỆT NAM – LIÊN MINH CHÂU ÂU (EVFTA)	12
2.1. Bối cảnh ra đời của EVFTA	12
2.2. Nội dung chính của EVFTA	14
CHƯƠNG III. EVFTA VÀ HỆ THỐNG PHÁP LUẬT TẠI VIỆT NAM	20
3.1. Nội dung về Đối xử quốc gia và Mở cửa thị trường hàng hóa.....	20
3.2. Nội dung về Hải quan và Tạo thuận lợi thương mại	21
3.3. Nội dung về Mua sắm công.....	22
3.4. Nội dung về Minh bạch	22
3.5. Nội dung về Sở hữu trí tuệ	23
3.6. Một số nội dung liên quan khác.....	26

CHƯƠNG IV. VIỆT NAM SAU 1 NĂM HIỆP ĐỊNH EVFTA CÓ HIỆU LỰC	27
4.1. Hoạt động thương mại và đầu tư Việt Nam – EU sau một năm EVFTA có hiệu lực	27
4.1.1. Xuất khẩu của Việt Nam sang EU kể từ khi EVFTA có hiệu lực	27
4.1.2. Nhập khẩu hàng hóa từ EU kể từ khi EVFTA có hiệu lực	34
4.1.3. Kết quả sử dụng chứng nhận xuất xứ (C/O) ưu đãi	37
4.1.4. Đầu tư trực tiếp từ EU kể từ khi EVFTA có hiệu lực	38
4.2. Ước tính tác động của EVFTA đến giá trị xuất khẩu hàng hóa của Việt Nam	40
4.3. Một số thách thức đối với Việt Nam khi gia nhập EVFTA	46
CHƯƠNG V. KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ CHÍNH SÁCH	56
5.1. Kết luận	56
5.2. Khuyến nghị chính sách	58
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	61
Phụ lục 1: Giá trị các mặt hàng xuất khẩu của Việt Nam sang EU trước và sau một năm tham gia EVFTA (triệu USD)	63
Phụ lục 2: Biểu thuế xuất khẩu một số loại hàng hóa trước và sau năm đầu tiên Việt Nam tham gia EVFTA (%)	65